

Súd: Okresný súd Malacký
Spisová značka: 4Csp/79/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622202509
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1622202509.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacký sudcom Mgr. Jánom Pastirčíkom v spore žalobkyne: Intrum Slovakia s.r.o, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpenej: A. A. B., C., D. D. E. XX, F., proti žalovanej: G. H., nar. XX.X.XXXX, bytom B. I. XXXX/XX, E., o zaplatenie 6 502,59 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 1 593,48 € s príslušenstvom zastavuje.

Vo zvyšnej časti žalobu zamietá.

Žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 25.10.2022 sa pôvodná žalobkyňa Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy 1, IČO: 31 320 155, domáhala voči žalovanej zaplatenia sumy 6 502,59 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 28.3.2020 do zaplatenia. V žalobe uviedla, že so žalovanou uzatvorila dňa 19.6.2017 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytla žalovanej pôžičku vo výške 10 000 €. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 120 mesačných splátkach v sume 165,01 €, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 19 801,20 €. Do podania žaloby žalovaná uhradila z tejto zmluvy sumu 7 811,24 €. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, pôvodná žalobkyňa dňa 26.1.2020 listom – predžalobná upomienka vyzvala žalovanú k úhrade dlžných splátok a upozornila ju na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, dňa 19.3.2020 úver zosplatnila, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 22.3.2020. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania žaloby predstavoval sumu 6 502,59 €. Uvedenú sumu pôvodná žalobkyňa vypočítala tak, že spočítala predpísané splátky splatné do zosplatnenia úveru (5 280,32 €), sumu po zosplatnení (8 730,03 €) a náklady spojené s vymáhaním pohľadávky (303,48 €), od ktorých odpočítala úhrady žalovanej vo výške 7 811,24 €. Pôvodná žalobkyňa si zároveň uplatnila aj úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde je obvyklá doba na doručenie najviac 5 dní.

2. Súd vo veci rozhodol platobným rozkazom zo dňa 3.4.2023 č.k. 4Csp/79/2022-68, ktorým uložil žalovanej povinnosť do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatiť pôvodnej žalobkyňi sumu 6 502,59 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6 502,59 € od 28.3.2020 do zaplatenia alebo v tej istej lehote podať odpor s vecným odôvodnením. Zároveň žalovanej uložil povinnosť v rovnakej lehote nahradiť žalobkyňi trovy konania v sume 320 € za zaplatený súdny poplatok

a trovy právneho zastúpenia v sume 557,69 €. Pôvodnej žalobkyni bol platobný rozkaz doručený 20.4.2023 a žalovanej spolu so žalobou dňa 17.4.2023.

3. Dňa 27.4.2023 podala žalovaná voči platobnému rozkazu odpor. Uviedla v ňom, že popiera pohľadávku čo do dôvodu aj výšky. Poukazovala na to, že v prílohe pôvodná žalobkyňa priložila výpisy, ktoré sa nezhodujú s výpismi, ktoré uhradila. Mala za to, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, a to zmluvnú pokutu a ustanovenia, ktorými spotrebiteľ mal prehlásiť poskytnutie svojich osobných údajov, pričom nedala súhlas na poskytovanie svojich údajov tretím osobám. Keďže odpor žalovanej obsahoval vecné odôvodnenie a bol podaný včas, jeho podaním došlo k zrušeniu platobného rozkazu zo zákona (§ 267 ods. 4 C.s.p.).

4. Uznesením zo dňa 8.6.2023 č.k. 4Csp/79/2022-127 súd pripustil zmenu strany sporu na strane žalobkyne tak, že pôvodná žalobkyňa z konania vystúpila a na jej miesto do konania vstúpila terajšia žalobkyňa. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 30.6.2023.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k odporu žalovanej doručenom súdu dňa 4.7.2023 uviedla, že žalovaná od podania žaloby vykonala úhrady v sume 380 €, keď uhradila dňa 23.9.2022 sumu 90 €, dňa 25.10.2022 sumu 90 €, dňa 10.5.2023 sumu 100 € a dňa 12.6.2023 sumu 100 €. Žalobkyňa preto v časti sumy 380 € spolu s prislúchajúcim príslušenstvom vzala žalobu späť. Taktiež zobrala žalobu späť v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 303,48 € spolu s príslušenstvom. Navrhla, aby súd v časti, v ktorej bola žaloba vzatá späť, konanie zastavil. Vo zvyšnej časti trvala na podanej žalobe.

6. Žalovaná v duplike poukázala na to, že od roku 2017 do 14.3.2023 uhradila na pôžičku sumu 7 991,24 € a naďalej ju spláca, pričom spolu je už uhradená suma 8 591,24 €. Zopakovala, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a bola toho názoru, že predmetný spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov. Mala by preto uhradiť len istinu vo výške 1 408,76 €, pričom žiadala splátky vo výške 100 € mesačne.

7. Žalobkyňa v podaní doručenom súdu dňa 12.10.2023 oznámila, že žalovaná vykonala ďalšie úhrady v celkovej sume 410 €, a to dňa 17.7.2023 sumu 100 €, dňa 14.8.2023 sumu 100 €, dňa 13.9.2023 sumu 110 € a 10.10.2023 sumu 100 €. V časti sumy 410 € spolu s prislúchajúcim príslušenstvom preto žalobkyňa zobrala žalobu späť a žiadala v uvedenej časti konanie zastaviť.

8. Žalobkyňa v ďalšom podaní doručenom súdu dňa 4.4.2024 oznámila, že žalovaná od jej posledného podania vykonala úhrady v sume 500 €, a to po 100 € dňa 14.11.2023, 12.12.2023, 10.1.2024, 12.2.2024 a 11.3.2024. Žalobkyňa preto v časti sumy 500 € s prislúchajúcimi úrokmi z omeškania vzala žalobu späť a navrhla v tejto časti konanie zastaviť.

9. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 17.4.2024, na ktoré predvolal strany sporu. Na pojednávanie sa však dostavila len žalovaná. Žalobkyňa a jeho právny zástupca svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnili podaním doručeným súdu dňa 4.4.2024, a to s poukazom na pracovnú zaneprázdnenosť a zásadu hospodárnosti konania. Vychádzajúc z uvedeného, súd v zmysle § 180 druhej vety C.s.p. rozhodol, že bude konať v neprítomnosti žalobkyne a jej právneho zástupcu, pojednávanie otvoril, vec prejednal a rozhodol.

10. Keďže žalobkyňa podaniami doručenými súdu dňa 4.7.2023, 12.10.2023 a 4.4.2024, teda ešte pred prvým pojednávaním vo veci, vzala žalobu späť dokopy v časti sumy 1 593,48 € (683,48 € + 410 € + 500 €) s príslušenstvom, súd bez toho, aby skúmal stanovisko žalovanej k týmto čiastočným späťvzatiám, vzal zreteľ na tieto právne účinné dispozitívne úkony žalobkyne a konanie v uvedenej časti zastavil (§ 145 ods. 2 v spojení s § 146 ods. 1 C.s.p.). Následne súd vychádzal z toho, že žalobkyňa po čiastočných späťvzatiach žaloby požaduje od žalovanej už len sumu 4 909,11 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6 199,11 € od 28.3.2020 do 23.9.2022, s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6 109,11 € od 24.9.2022 do 25.10.2022, s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6 019,11 € od 26.10.2022 do 10.5.2023, s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 919,11 € od 11.5.2023 do 12.6.2023, s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 819,11 € od 13.6.2023 do 17.7.2023, s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 719,11 € od 18.7.2023 do 14.8.2023, s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 619,11 € od 15.8.2023 do 13.9.2023, s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 509,11 € od 14.9.2023 do 10.10.2023, s úrokmi z omeškania

vo výške 5 % ročne zo sumy 5 409,11 € od 11.10.2023 do 14.11.2023, s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 309,11 € od 15.11.2023 do 12.12.2023, s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 209,11 € od 13.12.2023 do 10.1.2024, s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 109,11 € od 11.1.2024 do 12.2.2024, s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 009,11 € od 13.2.2024 do 11.3.2024, s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4 909,11 € od 12.3.2024 do zaplatenia.

11. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a zistil tento skutkový stav:

12. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1720017663 uzavretej dňa 19.6.2017 medzi Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 (ďalej len „Consumer Finance Holding, a.s.“) ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom vyplýva, že jej predmetom bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru žalovanej vo výške 10 000 €. Žalovaná mala úver splatiť v 120 mesačných splátkach po 165,01 €, celková čiastka tak predstavovala sumu 19 801,20 € a celkové náklady spotrebiteľa 9 801,20 €. Strany si dohodli ročnú úrokovú sadzbu 16,90 %. RPMN predstavovala 16,90 %. Prvá splátka úveru mala byť uhradená 20.7.2017, ďalšie vždy 20. dňa v mesiaci a termín konečnej splatnosti bol dohodnutý na 20.6.2027. V zmysle bodu 9.2 zmluvy bola spoločnosť oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako tri mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

13. Z prehľadu splátok a úhrad predmetného úveru vyplýva, že žalovaná do vyhlásenia zosplatenia úveru (do 22.3.2020) uhradila na úver celkom sumu 4 951,24 €. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaná dovtedy uhradila celých 30 mesačných splátok úveru vo výške 165,01 € (v celkovej sume 4 950,30 €), t.j. splátky splatné od 20.7.2017 do 20.12.2019. V čase vyhlásenia zosplatenia úveru tak bola v omeškaní so splátkou splatnou 20.1.2020, ktorú nemala uhradenú v plnej výške. V období od 23.3.2020 do podania žaloby, t.j. do 25.10.2022, žalovaná uhradila ešte ďalších 3 040 € (7 991,24 € - 4 951,24 €), keď posledné dve úhrady po 90 € realizovala v dňoch 23.9.2022 a 25.10.2022. V konaní nebolo sporné, že žalovaná vykonala neskôr aj ďalšie úhrady a to tak, ako uviedla žalobkyňa vo svojich podaniach (10.5.2023 sumu 100 €, 12.6.2023 sumu 100 €, 17.7.2023 sumu 100 €, 14.8.2023 sumu 100 €, 13.9.2023 sumu 110 €, 10.10.2023 sumu 100 € a následne vždy po 100 € dňa 14.11.2023, 12.12.2023, 10.1.2024, 12.2.2024 a 11.3.2024).

14. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26.1.2020 pôvodná žalobkyňa vyzvala žalovanú na úhradu nedoplatku na splátkach vo výške 484,07 € s upozornením, že ak do 5.3.2020 nedôjde k úhrade, bude oprávnená úver zosplatiť. Žalovaná uvedenú zásielku prevzala dňa 31.1.2020.

15. Následne pôvodná žalobkyňa listom zo dňa 22.3.2020 oznamovala žalovanej, že nakoľko dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradila, jej dlh sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Zároveň ju vyzvala na úhradu dlžnej sumy vo výške 9 060,29 €. Žalobkyňa však v konaní ničím nepreukázala, že tento list bol doručený žalovanej.

16. Z Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 (v znení jej dodatku č. 6) uzavretej medzi Consumer Finance Holding, a.s. a pôvodnou žalobkyňou ako postupcami a žalobkyňou ako postupníkom, v spojení s prílohou č. 3 k tejto rámcovej zmluve vyplýva, že predmetom tejto Rámcovej zmluvy bola aj pohľadávka, ktorú si žalobkyňa uplatňuje voči žalovanej v tomto konaní. Ďalej sa v Rámcovej zmluve dohodlo, že konkrétne pohľadávky, ktoré sa majú postúpiť, budú určené v jednotlivých Žiadostiach o postúpenie a prevod, pričom dátumom postúpenia sa rozumie každý dátum, ku ktorému dôjde k doručeniu Žiadosti o postúpenie a prevod od postupcov postupníkovi.

17. Z projektu rozdelenia zlúčením uzavretého dňa 11.12.2017 medzi Consumer Finance Holding, a.s. ako zanikajúcou spoločnosťou a pôvodnou žalobkyňou a VÚB leasing, a.s. ako nástupníckymi spoločnosťami vyplýva, že pôvodná žalobkyňa ako právny nástupca bude pokračovať v prevádzkovaní tzv. ostatného podnikania zanikajúcej spoločnosti, ktorým sa rozumeli všetky ostatné zložky podnikania okrem splátkového predaja Triangel a leasingu QCar, teda sa stala k 1.1.2018 právnym nástupcom Consumer Finance Holding, a.s. aj vo vzťahu k pohľadávke voči žalovanej z predmetnej úverovej zmluvy.

18. Zo Žiadosti o postúpenie a prevod z 12.4.2023 (kde pôvodná žalobkyňa VÚB, a.s. vystupovala ako postupca a žalobkyňa ako postupník), vyplýva, že predmetná pohľadávka voči žalovanej (patriaca už pôvodnej žalobkyni VÚB, a.s.) sa s odvolaním na Rámcovú zmluvu postupuje na žalobkyňu k dátumu prevzatia, t.j. k 20.4.2023.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

20. Podľa § 2 písm. a/, b/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 2 písm. d/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

22. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávok), práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a/ ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a/, banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b/ prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

23. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

24. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere), ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

25. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

27. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

28. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

30. Podľa § 525 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

31. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z o bankách (ďalej len „zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

32. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi Consumer Finance Holding, a.s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky podľa ZoSÚ, nakoľko uvedená spoločnosť pri jej uzatváraní vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pritom nekonala v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Predmetná zmluva je zároveň spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V dôsledku rozdelenia Consumer Finance Holding, a.s. sa k 1.1.2018 stala právnym nástupcom tejto spoločnosti vo vzťahu k pohľadávke z predmetnej zmluvy pôvodná žalobkyňa VÚB, a.s.

33. Súd sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne. Vo všeobecnosti platí, že pod vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého je určitá osoba subjektom práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom konania. Pre posúdenie, kto je v spore vecne legitímovaný je rozhodujúce výlučne právo hmotné. V prípade dvojstranných právnych vzťahov, v ktorých strany stoja navzájom v spore, sa rozlišuje vecná legitímácia aktívna (na strane žalobcu) alebo pasívna (na strane žalovaného). Z hľadiska vecnej legitímácie je teda podstatné, že ten, kto žaluje, je aj v skutočnosti podľa hmotného práva nositeľom oprávnenia, o ktoré v konaní ide (aktívna vecná legitímácia), resp. ten, kto je žalovaný, je aj reálne nositeľom povinnosti, ktorá je predmetom konania. Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že ten, kto tvrdí svoje hmotnoprávne oprávnenie, alebo o kom sa tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, v skutočnosti toto oprávnenie nemá, alebo nie je nositeľom tvrdenej povinnosti, o ktorú v konaní ide.

34. Žalobkyňa svoju aktívnu vecnú legitímáciu v tomto spore vyvodzuje z Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 uzavretej ešte medzi Consumer Finance Holding, a.s. ako postupcom a žalobkyňou ako postupníkom, v spojení so Žiadosťou o postúpenie a prevod z 12.4.2023, v ktorej ako postupca vystupovala už pôvodná žalobkyňa VÚB, a.s., na základe čoho malo k 20.4.2023 dôjsť k postúpeniu predmetnej pohľadávky voči žalovanej na žalobkyňu.

35. Hoci v konaní už bolo na návrh pôvodnej žalobkyne právoplatne rozhodnuté o pripustení zmeny na strane žalobkyne, je potrebné uviesť, že súd v súlade s § 80 C.s.p. predmetný návrh posudzoval len z hľadiska toho, či bol podaný oprávnenou osobou, ďalej či po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod práva, o ktorom sa koná, a či ten, kto mal do konania vstúpiť na strane žalobkyne, so svojim vstupom súhlasí (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

zo dňa 23.8.2018 sp. zn. 8 Cdo 28/2017). Súd v tomto štádiu konania nebol oprávnený hodnotiť, či sú inak naplnené predpoklady pre takéto právne nástupníctvo z pohľadu hmotnoprávnej úpravy. Otázkou, či tvrdené právo, ktoré malo byť prevedené, skutočne prešlo na iný subjekt sa totiž súd môže zaoberať len v rozhodnutí vo veci samej a nie pri skúmaní procesného nástupníctva (k tomu porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.5.2018 sp. zn. 1 Cdo 163/2017, ako aj uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32 Odo 743/2006). Skutočnosť, že súd už pripustil zmenu strany sporu na strane žalobkyne preto nijako nebránila súdu, aby skúmal, či v danom prípade došlo k platnému postúpeniu pohľadávky z pôvodnej žalobkyne VÚB, a.s. na terajšiu žalobkyňu a v nadväznosti na to, či je žalobkyňa v tomto spore aktívne vecne legitimovaná.

36. Postúpenie pohľadávky je upravené v § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. V posudzovanej veci však predmetom postúpenia bola pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, takže na jej platné postúpenie museli byť splnené aj podmienky uvedené v § 17 ods. 1 ZoSÚ.

37. Žalobkyňa tvrdila, že žalovaná úver riadne nesplácala, preto ju pôvodná žalobkyňa VÚB, a.s. v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka listom z 26.1.2020 označeným ako Predžalobná upomienka, vyzvala k úhrade dlžných splátok a upozornila ju na možnosť zosplatenia úveru. Keďže žalovaná ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradila, pôvodná žalobkyňa VÚB, a.s. úver dňa 19.3.2020 zosplatnila, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 22.3.2020. Súd zdôrazňuje, že uvedené skutkové tvrdenia žalobkyne sa týkajú jednej z podmienok postúpenia pohľadávky podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ (splatnosti pohľadávky), žalobkyňu preto zaťažovalo dôkazné bremeno ohľadne preukázania týchto skutkových tvrdení, a to i napriek tomu, že žalovaná ich v konaní nepoprela (mutatis mutandis nižšie citovaný judikát R 6/2022). Súd preto skúmal naplnenie predpokladu uvedeného v § 17 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ, t.j. či postupovaná pohľadávka bola splatná v celom rozsahu. Spomínané ustanovenie totiž vyžaduje postúpenie pohľadávky buď po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru, alebo pohľadávky, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

38. Súd sa preto zaoberal tým, či v predmetnej veci boli splnené podmienky pre predčasné zosplatenie úveru vyplývajúce z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Podľa uvedeného ustanovenia sa pre zosplatenie úveru vyžaduje: 1/ existencia omeškania dlžníka so zaplatením aspoň jednej splátky minimálne 3 mesiace, 2/ doručenie upozornenia veriteľa na možnosť zosplatenia úveru dlžníkovi v lehote nie kratšej ako 15 dní pred zosplatením, 3/ doručenie oznámenia o zosplatení úveru dlžníkovi.

39. Pôvodná žalobkyňa listom z 26.1.2020 označeným ako Predžalobná upomienka oznámila žalovanej, že má nedoplatok na splátkach v celkovej výške 484,07 € a žiadala ich bezodkladne uhradiť. Zároveň žalovanú v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozornila, že ak do 5.3.2020 nedôjde k úhrade, bude oprávnená úver zosplatiť. Žalovaná toto upozornenie prevzala dňa 31.1.2020. Z prehľadu splátok a úhrad priloženého k žalobe mal súd za preukázané, že žalovaná ku dňu vyhlásenia zosplatenia úveru (k 22.3.2020) uhradila na úver celkom sumu 4 951,24 €. K tomuto dátumu tak žalovaná mala uhradených celých 30 mesačných splátok úveru po 165,01 € (dokopy 4 950,30 €), splatných v období od 20.7.2017 do 20.12.2019. Z uvedeného je zrejmé, že k 22.3.2020 žalovaná nebola 3 mesiace v omeškaní so žiadnou mesačnou splátkou úveru, keďže najstaršia neuhradená splátka bola splátka splatná 20.1.2020. Možno teda konštatovať, že pôvodná žalobkyňa nebola v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka oprávnená úver k 22.3.2020 zosplatiť. Zosplatenie úveru listom z 22.3.2020 tak treba považovať za neúčinné. Žalobkyňa navyše v konaní ničím nepreukázala, že uvedené zosplatenie doručila žalovanej.

40. Vzhľadom na to, že k účinnému zosplateniu úveru nedošlo a termín konečnej splatnosti úveru nastane až 20.6.2027, súd dospel k záveru, že postúpenie predmetnej pohľadávky voči žalovanej z pôvodnej žalobkyne VÚB, a.s. na žalobkyňu bolo podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s § 17 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ neplatné.

41. Vzhľadom na to, že veriteľom pohľadávky v čase jej postúpenia už nepochybne bola pôvodná žalobkyňa VÚB, a.s., teda banka, na platné postúpenie pohľadávky na žalobkyňu bolo taktiež nevyhnutné splnenie zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky vyplývajúcich z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. Súd v tejto spojitosti poukazuje na judikát R 60/2018, z ktorého právnej vety vyplýva, že postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je

neplatný právny úkon. V odôvodnení tohto rozhodnutia dovolací súd zdôraznil, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi.

42. Súd na tomto mieste poukazuje taktiež na právnu vetu judikátu R 6/2022, v ktorej sa uvádza: „V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitimitáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa.“ Krajský súd v Bratislave v rozsudku z 29.11.2022 sp. zn. 3Co/84/2021 vychádzajúc z uvedenej právnej vety skonštatoval, že postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je povinný nielen tvrdiť, ale i preukázať, že pred postúpením bola predmetná pohľadávka splatná, že banka dlžníka písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient i napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 kalendárnych dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nepreukázanie aktívnej vecnej legitimitácie postupníka, a to i v prípade, keď sa spotrebiteľ svojich práv v konaní výslovne nedovoľáva, nakoľko v takom prípade sa ustanovenie § 151 ods. 1 C.s.p. o nespornosti nepopretých skutkových tvrdení neuplatní. Samotná pasivita žalovanej strany v tomto smere preto nemôže viesť k aplikácii ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 C.s.p. a zakladať povinnosť súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok (k tomu aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 246/2019).

43. Žalobkyňa bola v zmysle vyššie uvedeného povinná v konaní taktiež preukázať, že pôvodná žalobkyňa VÚB, a.s. žalovanú v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách písomne vyzvala na splnenie jej záväzku a táto i napriek tomu zostala v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 kalendárnych dní pred postúpením pohľadávky.

44. Súd v súvislosti s písomnou výzvou podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.3.2022 sp. zn. 2Cdo/266/2020, v ktorom dovolací súd v rámci riešenia dovolacej otázky „či výzva vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách“, dospel k záveru, že: „Obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.“ Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 27.10.2022 sp. zn. 4Cdo/75/2020 skonštatoval neprípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. ohľadne tejto dovolacej otázky s poukazom na to, že už bola vyriešená v spomínanom uznesení sp. zn. 2Cdo/266/2020. Na vyriešenie tejto dovolacej otázky v uvedenom uznesení poukázal Najvyšší súd Slovenskej republiky taktiež v skoršom uznesení zo dňa 25.5.2022 sp. zn. 4Cdo/252/2021.

45. Vychádzajúc zo záverov uvedených v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/266/2020 je zjavné, že v okolnostiach prejednávanej veci za písomnú výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno považovať oznámenie VÚB, a.s. o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.3.2020. Žalobkyňa navyše v konaní ani nepreukázala, že toto oznámenie bolo doručené žalovanej. Keďže žalobkyňa v konaní nepreukázala existenciu písomnej výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, možno konštatovať, že neboli splnené všetky zákonné podmienky vyplývajúce z uvedeného ustanovenia pre postúpenie predmetnej pohľadávky na žalobkyňu, čo predstavuje dôvod neplatnosti tohto postúpenia v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na neplatnosť postúpenia predmetnej pohľadávky nie je daná ani aktívna vecná legitimitácia žalobkyne v tejto veci. Súd preto žalobu vo zvyšnej časti týkajúcej sa sumy 4 909,11 € s príslušenstvom (špecifikovaným v bode 10.) ako nedôvodnú zamietol.

46. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 256 ods. 1 C.s.p., ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

49. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd vychádzal z toho, že predmetom konania bolo zaplatenie sumy 6 502,59 €. Žalobkyňa vzala žalobu späť v časti sumy 1 200 € s poukazom na úhrady

žalovanej po podaní žaloby, v tejto časti preto procesne zavinila zastavenie konania žalovaná, čo je treba vyhodnotiť ako procesný úspech žalobkyne rovnajúci sa 18,45 % z predmetu konania. Vzhľadom na to, že žalovaná uhradila jednu splátku úveru vo výške 90 € dňa 23.9.2022, teda ešte pred podaním žaloby, späťvzatie žaloby v uvedenej časti procesne zavinila žalobkyňa. Rovnaké konštatovanie platí aj vo vzťahu k sume 303,48 €, kde žalobkyňa vzala žalobu späť bez uvedenia dôvodu. Žalovaná mala úspech aj vo zvyšnej časti rovnajúcej sa sume 4 909,11 €, v ktorej bola žaloba zamietnutá. Úspech žalovanej v konaní sa tak týka sumy 5 302,59 €, t.j. 81,55 % z predmetu konania. Celkovo teda bola v konaní úspešnejšia žalovaná, ktorej vznikol voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 63,10 % (81,55 – 18,45). Súd však žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobkyňi nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trovy nevznikli (viď R 72/2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a/ sa týkajú procesných podmienok,
- b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).